

จำปี

ชื่อเรียกอื่น : จุมปี จุ่มปี (ภาคเหนือ)

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Magnolia x alba* (DC.) Figlar

ชื่อวงศ์ : MAGNOLIACEAE

ชื่อสามัญ : White champaka, White sandalwood, White jade orchid tree

ลักษณะทั่วไป : มีถิ่นกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (แต่ก็มีข้อสันนิษฐานว่ามันมีถิ่นกำเนิดในประเทศจีนตอนใต้ หรือประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซีย) โดยจัดเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดกลาง ลำต้นสูงใหญ่กว่าจำปาเล็กน้อย ความสูงประมาณ ๑๐-๒๐ เมตร ลำต้นมีสีน้ำตาลแตกเป็นร่องถี่ ๆ กิ่งมีขนสีเทาเปราะและหักง่าย ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการตอนกิ่งและการเพาะเมล็ด **ใบจำปี** มีลักษณะเป็นใบเดี่ยว ใบสีเขียว โคนใบมน ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ใบหนาและมีขนาดใหญ่ กว้างประมาณ ๘ เซนติเมตรและยาวประมาณ ๒๐ เซนติเมตร

ดอกจำปี ลักษณะเป็นดอกเดี่ยว มีกลิ่นหอม มีสีขาวคล้ายกับสิ่งข้างดอกมีกลีบซ้อนกันอยู่ ๘-๑๐ กลีบ กลีบดอกจะเรียวกว่าดอกจำปา และมีความยาวประมาณ ๒ นิ้ว ส่วนตรงกลางดอกจะมีเกสรเป็นแท่งกลมเล็กๆ ยอดแหลมคล้ายฝักข้าวโพดเล็กๆ

ผลจำปี ลักษณะของผลเป็นกลุ่ม เมื่อแก่จะแห้งแตก ลักษณะคล้ายทรงไข่หรือทรงกลม บิดเบี้ยวเล็กน้อย ผลแก่มีสีแดง ด้านในมีเมล็ดเล็ก ๆ สีดำประมาณ ๑-๔ เมล็ด

ช่วงเวลาการออกดอก : ตลอดทั้งปี

สรรพคุณ/การใช้ประโยชน์ : ใช้เป็นยาบำรุงธาตุในร่างกาย (ดอก, ผล) ช่วยแก้คลื่นเหียน อาเจียน (ดอก, ผล) ดอกมีสรรพคุณเป็นยาช่วยบำรุงหัวใจ (ดอก) ช่วยบำรุงประสาท (ดอก) กลีบดอกมีน้ำมันหอมระเหย สามารถใช้ทาแก้อาการปวดศีรษะได้ (กลีบดอก) น้ำมันดอกจำปีมีสารที่ออกฤทธิ์ในการระงับประสาทและช่วยต่อต้านเชื้อจุลินทรีย์ (ดอก) ช่วยแก้อาการตาบวม (น้ำมันจากดอกจำปี) ช่วยบำรุงโลหิต (ดอก) ช่วยแก้ไข้ (เปลือกต้น, ดอก, ผล) น้ำที่สกัดจากใบมีฤทธิ์ช่วยระงับอาการไอ หอบได้ แต่ได้แค่เพียงชั่วคราวเท่านั้น (ใบ) ใบใช้ต้มแก้หลอดลมอักเสบเรื้อรัง (ใบ) ดอกช่วยบำรุงน้ำดี (ดอก) ช่วยขับปัสสาวะ (ดอก, ผล) ใช้ต้มแก้ต่อมลูกหมากอักเสบ (ใบ) ช่วยบำรุงประจำเดือน (แก่น) ช่วยขับกระดูกของสตรี (ใบ) ดอกตูมใช้สำหรับการรักษาอาการหลังการแท้งบุตร (ดอกตูม)